

LAADUKASTA OPETUSTA KENTTÄTYÖSSÄ

Terhi Ainiala

Helsingin yliopisto

18.8.2016

Kaksi projektikurssia syksyllä 2015

- Nimet ja kielet kentällä
 - Svenska litteratursällskapet i Finland
 - Loviisan kaupunki ja kaupunkilaiset
- Nimistönsuunnittelua kaupungissa
 - Helsingin kaupunginsuunnitteluvirasto
 - Malmin seudun asukkaat ja muut toimijat

Loviisassa

- <http://blogs.helsinki.fi/norsu-blogi/2015/09/23/nimet-ja-kielet-kentalla-opiskelijat-ja-tutkijat-loviisassa/>

PÄÄKIRJOITUS

Kutkuttava nimitutkimus

Loviisassa on loppuviikon ajan kierrellyt ja työskennellyt 14 tutkijaa ja opiskelijaa Helsingin yliopistosta sekä Svenska litteratursällskapetista kartoittamassa lovisalaisten kielenkäyttöä, lasten nimeämistä kaksikielisissä perheissä, paikannimiä sekä kieli- asenteita. Tutkimusprojekti pyrkii selvittämään jopa kaksikielisten perheiden kissojen nimeämistä.

Aihe on herkkä, mutta varsin mielenkiintoinen. Katujen, teiden, kylien, asuinalueiden ja saarten nimet pitävät sisällään arvokasta tietoa alueen historiasta, vallankäytöstä ja kielisuhteista.

Loviisan nimistössä näkyy vuosisatojen pituinen Ruotsin vallan

NIMIKIISTA. Paikannimet ovat tärkeitä. 29.12.2009 asukas esti "Räfsbackantie"-kyltin asentamisen Seppäläntielle. KUVA: LUKIJA

asentamisen Seppäläntielle.

Kaupunki taipui ja päätti uudeksi nimeksi Seppäläntie-Seppälävä-

san atomisaaren nimestä. Vielä 1980-luvulla saaresta käytettiin monesti suomenkielistä nimeä "Hevossaari". Ruotsiksi Hästholm.

Ruotsinkielinen nimi vakiintu kuitenkin myös suomenkielisten käyttöön, ja on siinä edelleen.

Toisin kävi Porvoossa, jossa aluperin suomenkielistenkin käyttämä "Sköldvik" on saanut väistyä "Kilpilahden" tieltä. Sköldvik ku ei oikein tahtonut taipua sisäsuomalaisten suussa.

Paikan- ja kadunnimiin liittyy usein vahvoja tunnesiteitä. Nankkuroivat myös asukkaat ko seutuunsa.

Käytännön merkitystä nimillä esimerkiksi hätätilanteissa, jo

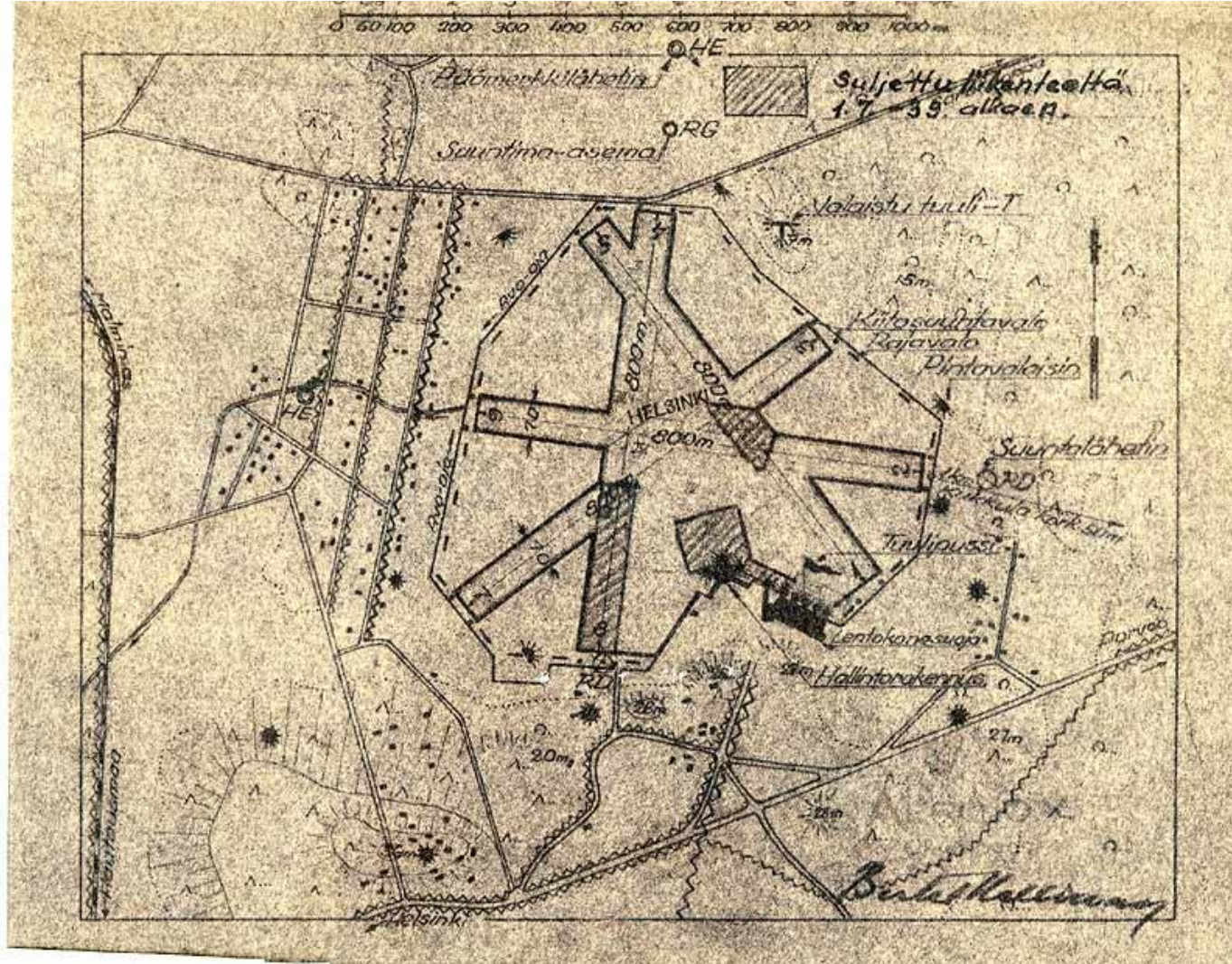
Tutkimustuloksia julki paikallisille

- <http://blogs.helsinki.fi/norsu-blogi/2016/03/29/kielentutkijat-loviisassa-jalleen/>
- <http://blogs.helsinki.fi/opettajienakatemia/2016/03/18/nimien-perassa-kenttatoissa-loviisassa/>

Malmin lentokentän seutu Helsingissä

- Nimistönsuunnittelua kaupungissa
 - ”Kurssilla tutustutaan kaavanimistön suunnitteluun kaupungissa ja hahmotetaan sen paikka osana kaupunkisuunnittelua. Tutkimuskohteena on Helsinki, jossa kaupunkisuunnitteluviraston työntekijöiden avulla perehdytään konkreettisesti nimistönsuunnittelun lähtökohtiin ja vaiheisiin. Kurssin suoritettuaan opiskelija tuntee nimistönsuunnittelun perusteet ja käytännöt ja tietää, miten kaduille ja muille asemakaavan nimettäville kohteille annetaan nimet.”
 - Kaupunkisuunnitteluviraston kaksi työntekijää mukana kurssilla koko ajan, antoivat palautetta kurssitöistä ja kommentoivat niiden mahdollista käyttöä kaupunkisuunnittelussa.

Nimistöön liittyvä bongaus tutkimuksen aikana
Talvisodan aikana rakennettiin ilmantorjunta-asemia
tuuli-T-kukkulalle.

KERÄTYT NIMET

- „ *Platta* – lentoaseman hallintorakennuksen edessä oleva parkkipaikka (valettu betonilaatta)
- „ *Pyöreä* – lentoaseman hallintorakennus
- „ *Tuuli-T-kukkula* – kukkula, jossa on ollut tuulen mittaamiseen tarkoitettu T-kirjaimen muotoinen laite
- „ *Oivan raitti* – lentoasemalle vievä (ilmeisesti yksityinen) tie
- „ *Mätäoja* – Fallkullan vieressä menevä oja (karttanimi Longinoja)
- „ *Tattis* - Tattarisuo

Tavoitteiden ristiriidat

- Arkisto/virasto toivoo mahdollisimman paljon keruutyön tuloksia (nimiä)
- Opiskelijat eivät saa talteen kuin vähän nimiä
- Opiskelija voi luulla, että paljon aineistoa = hyvä aineisto = hyvä suoritus
- > Oppimistavoitteet kuitenkin toteutuneet
 - Opiskelijat oppineet, miten ja miksi aineistoa kerätään

Opetuksen laatu ja sen mittaaminen

- Opetus tulee mitatuksi ainakin kahdella tavalla:
- ”yliopiston” ja opettajan asettama tavoite: oppia tutkimustyötä (aineistonkeruu, analysointi ja raportointi) ja sen sovellettavuutta
- ”tilaajan” tavoite: monipuolisen aineiston dokumentointi ja esittäminen
- Keskeistä: tavoitteet, suoritustavat ja arviointikriteerit esitetään täsmällisesti

Kiitos!

- terhi.ainiala@helsinki.fi

- Terhi Ainiala kysyy esityksessään, millä tavoin opiskelijat arvioivat opetustaan silloin, kun kurssin tulokset tulevat ulkopuolisen toimijan hyödyksi. Tarkasteltavana on kaksi Helsingin yliopiston kurssia, joilla opiskelijat keräsivät kieliaineistoja mm. haastatteluin. Opiskelijat kirjoittivat tutkimussuunnitelmia, -raportteja ja blogikirjoituksia sekä pitivät suullisia esitelmiä. Opetuksen laatua tarkastelevat ja arvioivat näin siis sekä opiskelijat itse että ulkopuoliset "tilaajat" (arkistot, kaupungin virastot, kaupunkilaiset). Toisinaan kurssin opettajalla/yliopistolla ja esimerkiksi paikallisella asukkaalla voi olla erilaisia toiveita siitä, millaista onnistunut opetus on ja mitä kurssin tulisi tuottaa. Pohdittavaksi jääkin, millaisia ristiriitoja voi syntyä ja miten niitä tulisi ratkaista. Kaikkiaan selviää kuitenkin se, että tällaisen "kenttäopetuksen" laatu tulee mitattavaksi tavanomaista "saliopetusta" moniulotteisemmin ja näkyvämmin.